

DET HELIGA KORSETS SÖNDAG
Basiliosliturgi

KORSCEREMONIEN I SLUTET AV ORTHROS

När kören börjar sjunga Stora Doxologin tager prästen rökelsekaret och går tre gånger runt det Heliga Bordet (Altaret) på vilket det dyrbara korset ligger på en bricka dekorerad med basilika och/eller blommor och beröker från de fyra sidorna. När kören sjunger avslutningen Helige Gud . . . till en långsam och vördig melodi tager prästen brickan med korset och bär det på hans huvud till höger runt altaret och ut genom den norra dörren i Templon föregången av de som bär ljus, hexapteryga och rökelse. Prästen går i en cirkel inuti kyrkan och kommer framför det dekorerade bordet, tetrapodion. Prästen går så runt tetrapodion tre gånger och stannar slutligen i riktning mot de vackra dörrarna och när kören har slutat sjunga säger han:

Präst: Visdom! Stån upprätt!

Prästen placerar så brickan på tetrapodion och beröker ett varv runt medsols under det att han sjunger

Präst: Fräls, o Herre, Ditt folk och välsigna Din arvedel. Förläna Dina troende seger över deras motståndare och bevara Din hjord med Ditt kors.

Kör: Fräls, o Herre, Ditt folk.... (x2)

Om en hierark är närvarande (chorastatei) eller celebrerar trädar han efter detta ned från tronen och ställer sig framför Tetrapodion och venererar det dyrbara korset med två prostrationer och kysser det och sedan en tredje gång under det att han sjunger:

*Biskop: Ditt Kors, o Härskare hylla vi, och Din heliga Uppståndelse prisa vi. Biskopen välsignar sedan folket och går tillbaks till tronen under det att **kören sjunger: Eis polla eti Despota.***

Om präst celebrerar göres följande:

Prästen gör så två prostrationer framför korset och kysser det och gör sedan en tredje prostration under det att han sjunger en gång:

Präst: Ditt Kors, o Härskare hylla vi, och Din heliga Uppståndelse prisa vi.

Kör: Ditt Kors, o Härskare hylla vi, och Din heliga Uppståndelse prisa vi. (x2)

Sedan kommer folket fram och venererar på liknande sätt korset och mottar violer eller rosmarin (eller någon annan blomsort) ur prästens (biskopens) högra hand, som de kysser, under det att kören sjunger:

Kör: Första Idiomelon vid venerationen av det Heliga Korset, andra tonen

Kommen I troende och låtom oss nedfalla....

Kör: Andra Idiomelon, fjärde plagala tonen

Idag blir skapelsens Härskare och härlighetens Konung naglad på korset och Hans sida blir uppstucken och Han som är Kyrkans sötma får smaka galla och vinäger. Törnekrona sättes på Honom som utsträcker himlarna med moln. Han klädes i smädedräkt och han som utmejslade människan med Sin hand slås av en hand av mull. Han som omsluter himlarna av moln piskas på Sin rygg. Han mottager spott och hån, slag och spydigheter och alla dessa ting uthärdar min Förlossare och Gud för min skull, jag som är fördömd, att Han i sin barmhärtighet må frälsa världen från felsteg.

Kör: Ära åt Fadern...

Kör: Idiomelon Doxastikon, fjärde plagala tonen

Idag blir Han som är onåbar i Sitt väsen...

Kör: Nu och alltid...

Kör: Idiomelon Theotokion, andra plagala tonen

Idag är profeternas ord fullbordade: ty se, vi tillbedja på den plats på vilket Dina fötter hava stått, o Herre, och smakande från frälsningens träd hava vi blivit befriade från våra syndfulla lidelser genom Theotokos förböner, o Du ende människoälskande.

FÖRSTA ANTIFONEN

Låt Ditt ansikte lysa över Din tjänare. (Ps 30:16)

För Theotokos' förböners skull fräls oss, o Frälsare.

Men åt dem som frukta Dig har Du givit ett tecken, att de må undfly bågen.
(Ps 59:4)

För Theotokos' förböners skull fräls oss, o Frälsare.

Du steg upp i höjden och lett fångar i fångenskap. (Ps 67:19)

För Theotokos' förböners skull fräls oss, o Frälsare.

Åt dem som frukta Ditt namn har Du givit en arvedel. (Ps 60:5)

För Theotokos' förböners skull fräls oss, o Frälsare.

Ära åt Fadern... Nu och alltid... Amin.

För Theotokos' förböners skull fräls oss, o Frälsare.

ANDRA ANTIFONEN

Alla jordens ändar hava sett vår Guds frälsning. (Ps 97:5)

O Guds Son, som uppstod från döden, fräls oss, som ropa till Dig:

Alleluia.

Låtom oss tillbedja på platsen där Hans fötter stodo. (Ps 131:7)

O Guds Son, som uppstod från döden, fräls oss, som ropa till Dig:

Alleluia.

Gud är vår konung från evighet, Han har utfört frälsning mitt på jorden.
(Ps 73:13)

O Guds Son, som uppstod från döden, fräls oss, som ropa till Dig:

Alleluia.

Jag skall upphöjas bland folken och upphöjas på jorden. (Ps 45:10)

O Guds Son, som uppstod från döden, fräls oss, som ropa till Dig:

Alleluia.

Ära åt Fadern... Nu och alltid... Amin.

Och båda körerna tillsammans:

O, Du enfödde Son och Guds Ord, Du odödlige...

TREDJE ANTIFONEN

Upphöjen Herren, vår Gud, och fallen ned inför Hans fotapal. (Ps 98:5)

Festens troparion.

Fräls Ditt folk och välsigna Din arvedel. (Ps 27:9)

Festens troparion.

Var deras herde och upphöj dem till evig tid. (ibid. 9)

Festens troparion.

TROPARIA OCH KONTAKIA

Uppståndelsens troparion
Festens troparion
Troparion till kyrkans helgon
Ära åt Fadern...
Festens kontakion
Nu och alltid... Amin.
Till dig, o Härförerska

I STÄLLET FÖR TRISAGION

Ditt Kors, o Härskare, hylla vi

PROKEIMENON, FÖRSTA PLAGALA TONEN

Fräls Ditt folk och välsigna Din arvedel. (Ps 27:9)
Till Dig, o Herre, har jag ropat, min Gud, gå icke tyst förbi mig. (ibid. 1)

ALLELUIA, FÖRSTA PLAGALA TONEN

Tänk på Din församling, som Du från begynnelsen har förvärvat. (Ps 73:2)
Gud är vår konung från evighet, Han har utfört frälsning mitt på jorden.
(ibid.13)

I STÄLLET FÖR AXION ESTIN:

I dig, o full av nåd,

I STÄLLET FÖR ”VI SÅGO DET SANNA LJUSET”:

Festens troparion